

HELŚIŃSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA
HELSINKI FOUNDATION for HUMAN RIGHTS

29.07.11

RADA FUNDACJI

Halina Bortnowska-Dąbrowska
Janusz Grzelak
Michał Nawrocki
Marek Antoni Nowicki
Teresa Romer
Stefan Starczewski

ZARZĄD FUNDACJI

Prezes. Danuta Przywara
Wiceprezes. Jerzy Ciemniowski
Sekretarz: Adam Bodnar
Skarbnik: Elżbieta Czyż
Członek Zarządu: Janina A. Kłosowska

1257 /2011/38712/PSP/AB/MM/AS

Warszawa, 28 lipca 2011 r.

Szanowny Pan

Robert Artur Janeczek

Radostków Kolonia 75

42-233 Mykanów

Szanowny Panie,

Uprzejmie informujemy, że zgłoszona przez Pana sprawa wpłynęła do programu Klinika „Prawa Człowieka a podatki” i została przeanalizowana przez pracowników Fundacji. Pragniemy przeprosić Pana za długi czas oczekiwania na pisemną odpowiedź ze strony Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka.

Z przykrością informujemy, że zgłoszona przez Pana sprawa nie została zaliczona do spraw objętych działaniami edukacyjno - interwencyjnymi Kliniki „Prawa człowieka a podatki” Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka.

Z dostarczonych przez Pana dokumentów wynika, że 20 grudnia 2004 r. Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Częstochowie udzielił Panu błędnej informacji o zakresie stosowania obniżonej stawki podatku od towarów i usług. Działając w zaufaniu do udzielonej przez organ skarbowy informacji, wystawił Pan faktury VAT wykazujące wyższy podatek należny od naliczonego o kwotę rzędu 400 tys. zł i rozpoczął Pan spłatę tej – jak się następnie okazało nienależnej – zaległości.

Wskazuje Pan, że podjęta próba uiszczenia wykazanego w fakturach podatku VAT doprowadziła Pana do utraty płynności finansowej, której nie udało się już przywrócić po otrzymaniu 31 stycznia 2005 r. zawiadomienia od Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach Ośrodek Zamiejscowy w Bielsku Białej o nieprawidłowości otrzymanej informacji.

Z przekazanych dokumentów wynika, że obecnie zamierza Pan dochodzić od Skarbu Państwa odszkodowania za zlikwidowaną działalność gospodarczą, której upadek – jak Pan dowodzi – nastąpił wskutek zastosowania się do niezgodnej z prawem informacji udzielonej przez organ skarbowy. W dniu 17 maja 2008 r. wystąpił Pan z wnioskiem o zawiązanie do próby ugodowej Skarbu Państwa – Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Częstochowie, określając wartość przedmiotu sporu na 32 820 325,29 złotych.

Z przykrością muszę zauważyć, że realizowana w ramach Programu Spraw Precedensowych Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka Klinika „Prawa człowieka a podatki” podejmuje interwencje tylko w wybranych sprawach, których prowadzenie doprowadzić ma do zmiany obowiązujących uregulowań lub praktyk administracyjnych naruszających prawa człowieka, w tym prawa obywatela-podatnika. Działania podejmowane w ramach Kliniki „Prawa człowieka a podatki” ukierunkowane są na rozwiązywanie określonych kwestii prawnych lub społecznych, mając na celu poprawę sytuacji całych grup podmiotów znajdujących się w podobnej sytuacji.

Niestety, z uwagi na ograniczone zasoby ludzkie oraz finansowe nie jesteśmy w stanie podejmować interwencji i uczestniczyć w każdym, zgłoszonym do Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, postępowaniu sądowym czy też administracyjnym, nawet jeśli roszczenia osoby zgłaszającej mogą być uzasadnione. Tym bardziej nie jest naszym zadaniem prowadzenie profesjonalnego zastępstwa procesowego strony, inicjowanie i przeprowadzanie w jej imieniu i na jej rzecz odpowiednich postępowań, jak również finansowanie kosztów postępowań sądowych. Helsińska Fundacja Praw Człowieka nie zatrudnia adwokatów ani radców prawnych, umocowanych od prowadzenia profesjonalnego zastępstwa procesowego stron postępowania. Działania podejmowane przez Helsińską Fundację Praw Człowieka często ograniczają się do wystosowania generalnych wystąpień do odpowiednich organów państwa, sygnalizujących konieczność podjęcia zmian w obowiązujących przepisach prawa oraz następnie monitorowania zastosowanych przez nie środków.

Zastosowany w zgłoszonej przez Pana sprawie przepis Ordynacji Podatkowej (ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r., Dz. U. Nr 137, poz. 926 ze zm., dalej zwana też OP), dotyczący zasad i trybu udzielania pisemnej informacji o zakresie stosowania przepisów prawa podatkowego w sprawach indywidualnych już nie obowiązuje (art. 14a OP w brzmieniu od 1 stycznia 2003 r. do 1 stycznia 2005 r., przepisy OP z tego okresu dalej zwane OP hist.).

Zgodnie z ówczesnym brzmieniem tego przepisu, informacje indywidualne udzielane były przez organ podatkowy pierwszej instancji, czyli w wypadku większości podatków przez naczelnika urzędu skarbowego (art. 14a § 1 OP hist.). Udzielone przez naczelnika urzędu skarbowego informacje były następnie przekazywane dyrektorowi izby skarbowej w celu poddania ich kontroli, skutkującej zmianą informacji uznanych za nieprawidłowe (art. 14b §§ 1 i 2 OP hist.). Zastosowanie się przez podatnika do takiej informacji nie mogło mu szkodzić, jednakże nie zwalniało go z obowiązku zapłaty podatku (art. 14b § 3 w zw. z art. 14 § 3 OP hist.). Powyższa regulacja informacji indywidualnych wzbudzała szereg wątpliwości, dotyczących m.in. potencjalnie gorszego przygotowania merytorycznego do udzielania informacji urzędników organu pierwszej instancji, niejasnych konsekwencji zmiany przez organ nadzorczy udzielonej informacji, braku możliwości zaskarżania ich treści przez podmioty do których były one adresowane.

W literaturze prawniczej zwracano uwagę na problemy związane z sytuacją, kiedy podatnik VAT w oparciu o uzyskaną błędną informację wystawi fakturę wykazującą nienależną kwotę tego podatku. Wskazywano, że pomimo, iż zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50 ze zm.) na podatniku spoczywa obowiązek zapłaty wykazanego na fakturze podatku także gdy sprzedaż nie była objęta obowiązkiem podatkowym albo została zwolniona od podatku, to nie powinien być on zobowiązany do tego w sytuacji gdy wystawił fakturę wskutek zastosowania się do błędnej informacji. *“Swoisty >>obowiązek podatkowy<< powstał tu bowiem nie na podstawie ustawy, jak w przypadku innych podatków (w tym oczywiście również podatku od towarów i usług), lecz jego źródłem jest wyłącznie błędna interpretacja prawa podatkowego dokonana przez Ministra Finansów (organ podatkowy)”* (R. Mastalski [w:] *Ordynacja Podatkowa Komentarz 2004*, B. Adamiak, J. Borkowski, R. Mastalski, J. Zubrzycki, Oficyna Wydawnicza “UNIMEX”, Wrocław 2004, str. 102). Zasada iż zastosowanie się do uzyskanej informacji nie może szkodzić (art. 14b § 3 w zw. z art. 14 § 3 OP hist.), powinna być rozumiana szeroko, obejmując wszystkie ujemne następstwa zastosowania się do udzielonej informacji (R. Mastalski [w:] *Ordynacja Podatkowa...*, str. 103).

Późniejsze nowelizacje Ordynacji Podatkowej doprowadziły do zastąpienia indywidualnych informacji o zastosowaniu prawa podatkowego ukształtowaną korzystniej dla podatników instytucją indywidualnych interpretacji prawa podatkowego, wydawanych w imieniu Ministra Finansów przez dyrektorów pięciu izb skarbowych (art. 14b OP dodany

ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz o zmianie niektórych innych ustaw, Dz. U. Nr 217, poz. 1590., zwana dalej ust. zm., i wydane na jego podstawie rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie upoważnienia do wydawania interpretacji prawa podatkowego, Dz. U. Nr 112, poz. 770 ze zm.).

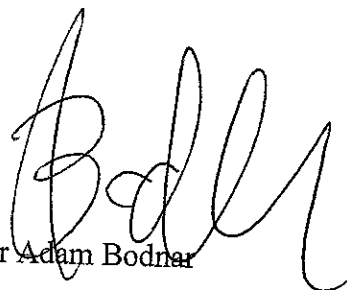
Poza wprowadzeniem mechanizmu centralizacji wydawania interpretacji indywidualnych, obecnie przewidziano także możliwość zaskarżania takich interpretacji do sądów administracyjnych (art. 3 § 2 pkt 4a ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, Dz. U. Nr 153 poz. 1270 ze zm.), poszerzono także zakres przyznanej ich adresatom ochrony, rezygnując z obowiązku zapłaty podatku w wypadku zmiany lub nieuwzględnienia interpretacji indywidualnej (art. 14m OP dodany ust. zm.). Należy stwierdzić, że zastosowane zgłoszonej przez Pana sprawie regulacje Ordynacji Podatkowej zostały poddane daleko idącym zmianom, eliminującym szereg wątpliwości związanych z ich historycznym brzmieniem.

Odnosząc się do kwestii ewentualnej odpowiedzialności Skarbu Państwa za następstwa spowodowane zastosowaniem się do błędnej informacji o stosowaniu prawa podatkowego, należy wskazać, że dochodząc odszkodowania należy udowodnić zaistnienie szkody pozostającej w związku przyczynowym z faktem za który ustawa czyni odpowiedzialnym określony podmiot (Józef Kremis [w:] *Kodeks cywilny Komentarz*, red. E. Gniewek, wyd. C. H. Beck, Warszawa 2006, str. 663).

Podstawę odpowiedzialności za wyrządzone Panu szkody może stanowić art. 417 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. 1964 r. Nr 16 poz. 93 ze zm.), wyrażający generalną formułę deliktu władzy publicznej (*“Za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa”*). W doktrynie zauważa się, że przymiot bezprawności posiadałoby zachowanie organu polegające na przyjęciu wykładni przepisu ustawy odmiennej od powszechnie aprobowanej, co stanowiłoby przekroczenie jego kompetencji. Nie jest działaniem bezprawnym natomiast przyjęcie jednej z dwu funkcjonujących w doktrynie wykładni określonych przepisów prawa podatkowego, która następnie nie została zaaprobowana w orzecznictwie sądowym (Józef Kremis [w:] *Kodeks cywilny*, str. 675; autor powołuje się na niepublikowany wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2001 r., sygn. akt V CKN 832/00).

Z przykrością informujemy, że z uwagi na przedstawione powyżej argumenty, zgłoszona przez Pana sprawa nie została objęta działaniami interwencyjnymi ze strony Kliniki „Prawa człowieka a podatki”. Helsińska Fundacja Praw Człowieka nie dysponuje obecnie środkami, które pozwoliłyby na zrealizowanie Pańskich oczekiwań związanych z postępowaniem odszkodowawczym, które rozpoczął Pan zawiązaniem do próby ugodowej Skarbu Państwa w maju 2008 roku. Wydaje nam się, że najlepszym sposobem na realizację Pana zamierzeń procesowych byłoby znalezienie doradcy podatkowego, radcy prawnego lub adwokata, który zgodziłby się Pana reprezentować na zasadzie premii za sukces, czyli wynagrodzenia uzależnionego od osiągniętego sukcesu w sprawie.

Łączę wyrazy szacunku,

dr Adam Bodnar

Wiceprezes Zarządu

POLTAX

POLA JASNE WYPEŁNIA PODATNIK, POLA CIEMNE WYPEŁNIA URZĄD SKARBOWY. WYPEŁNIAĆ NA MASZYNIE, KOMPUTEROWO LUB RĘCZNIE, DUŻYMI, DRUKOWANYMI LITERAMI, CZARNYM LUB NIEBIESKIM KOLOREM. PRZED WYPEŁNIENIEM ZAPROSIĆ SIĘ Z OBJAŚNIENIAMI.

1. Numer identyfikacji Podatkowej podatnika

5 7 3 - 2 1 6 - 2 7 - 8 5

2. Nr dokumentu

3. Status

VAT-7

DEKLARACJA DLA PODATKU OD TOWARÓW I USŁUG

za

4. Miesiąc

1 2

5. Rok

2 0 0 4

KOPIA
ZET 2004 V. 2004

Podstawa prawna: Art. 99 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535), zwanej dalej "ustawą"

A. MIEJSCE I CEL SKŁADANIA DEKLARACJI

6. Urząd skarbowy, do którego adresowana jest deklaracja

Pierwszy Urząd Skarbowy w Częstochowie, 42-200 Częstochowa, Rolnicza 33

7. Cel złożenia formularza (zaznaczyć właściwy kwadrat):

 1. złożenie deklaracji 2. korekta deklaracji

B. DANE PODATNIKA

* - dotyczy podmiotów niebędących osobami fizycznymi

** - dotyczy podmiotów będących osobami fizycznymi

B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE

8. Rodzaj podatnika (zaznaczyć właściwy kwadrat):

 1. podatnik niebędący osobą fizyczną 2. osoba fizyczna

9. Nazwa pełna * / Nazwisko, pierwsze imię, data urodzenia **

Janeczek Robert, 02-03-1971

B.2. ADRES SIEDZIBY * / ADRES ZAMIESZKANIA **

10. Kraj

Polska

11. Województwo

Śląskie

12. Powiat

Częstochowa

13. Gmina

Częstochowa

14. Ulica

[REDACTED]

15. Nr domu

[REDACTED]

16. Nr lokalu

[REDACTED]

17. Miejscowość

Częstochowa

18. Kod pocztowy

42-200

19. Poczta

Częstochowa

C. ROZLICZENIE TRANSAKCJI PODLEGAJĄCYCH OPODATKOWANIU ORAZ PODATKU NALEŻNEGO

C.1. DOSTAWA TOWARÓW ORAZ ŚWIADCZENIE USŁUG

Podstawa opodatkowania w zł

Podatek należny w zł

1. Dostawa towarów oraz świadczenie usług, na terytorium kraju, zwolnione od podatku	20.	
2. Dostawa towarów oraz świadczenie usług, na terytorium kraju, opodatkowane stawką 0%	21.	
3. Dostawa towarów oraz świadczenie usług, na terytorium kraju, opodatkowane stawką 3%	22.	23.
4. Dostawa towarów oraz świadczenie usług, na terytorium kraju, opodatkowane stawką 7%	24.	25.
5. Dostawa towarów oraz świadczenie usług, na terytorium kraju, opodatkowane stawką 22%	26.	27.
6. Wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów	28.	
7. Eksport towarów	29.	
		-613302
		1877213
		-42931
		412986

C.2. TRANSAKCJE POZOSTAŁE

8. Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów	30.	31.
9. Import usług	32.	33.
10. Dostawa towarów, dla której podatnikiem jest nabywca	34.	35.

C.3. ROZLICZENIE PODATKU NALEŻNEGO

Podatek należny w zł

11. Kwota podatku należnego od towarów i usług objętych spisem z natury, o którym mowa w art. 14 ust. 5 ustawy	36.	
12. Kwota podatku należnego od wewnątrzwspólnotowego nabycia środków transportu, wykazanego w poz. 31, zapłacona przed dniem złożenia deklaracji	37.	
Kazem podatek należny	38.	
Od sumy kwot z poz. 23, 26, 27, 31, 33, 35 i 36 należy odjąć kwotę z poz. 37		

370055

***) Pouczenie:

W wypadku niewpłacenia w obowiązującym terminie kwoty z poz. 50 lub wpłacenia jej w niepełnej wysokości, niniejsza deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2002 r. Nr 110, poz. 968, z późn. zm.)

I. ROZLICZENIE PODATKU NALICZONEGO**I.1. PRZENIESIENIA**

	Podatek do odliczenia w zł
Kwota nadwyżki z poprzedniej deklaracji	39.
Kwota z poz. "Kwota do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy" z poprzedniej deklaracji lub wynikająca z decyzji.	5601
Kwota podatku naliczonego wynikającego ze spisu z natury, o którym mowa w art.113 ust.5 ustawy	40.

I.2. NABYCIE TOWARÓW I USŁUG ORAZ PODATEK NALICZONY Z UWZGLĘDNIENIEM KOREKT

	Wartość netto w zł	Podatek naliczony w zł
1. Nabycie towarów i usług zaliczanych u podatnika do środków trwałych	41.	42.
2. Nabycie towarów i usług pozostałych	43.	44.
	1215876	172988

I.3. PODATEK NALICZONY - DO ODLICZENIA (w zł)

Korekta podatku naliczonego od nabycia środków trwałych	45.
Korekta podatku naliczonego od pozostałych nabyć	46.
Razem kwota podatku naliczonego do odliczenia	47.
Należy wpisać sumę kwot z poz.39, 40, 42, 44, 45 i 46	178589

II. OBLICZENIE WYSOKOŚCI ZOBOWIĄZANIA PODATKOWEGO LUB KWOTY ZWROTU (w zł)

Kwota wydatkowana na zakup kas rejestrujących, do odliczenia w danym okresie rozliczeniowym Kwota wykazana w poz.48 nie może być wyższa od różnicy kwot z poz.38 i 47. Jeżeli różnica kwot pomiędzy poz.38 i 47 jest mniejsza lub równa 0, wówczas należy wpisać 0.	48.
Kwota podatku objęta zaniechaniem poboru Kwota ta nie może być wyższa niż różnica pomiędzy kwotą z poz.38 a sumą kwot z poz.47 i 48. Jeżeli różnica kwot pomiędzy poz.38 i 47, pomniejszona o kwotę z poz.48 jest mniejsza od 0, wówczas należy wpisać 0.	49.
Kwota podatku podlegającego wpłacie do urzędu skarbowego***) Jeżeli różnica kwot pomiędzy poz.38 i 47 jest większa od 0 wówczas poz.50=poz.38 - poz.47 - poz.48 - poz.49, w przeciwnym wypadku należy wpisać 0.	50.
Kwota wydatkowana na zakup kas rejestrujących, przysługująca do zwrotu w danym okresie rozliczeniowym	51.
Nadwyżka podatku naliczonego nad należnym Jeżeli różnica kwot z poz.47 i 38 jest większa lub równa 0 wówczas poz.52=poz.47 - poz.38 + poz.51, w przeciwnym wypadku należy wpisać 0	52.
Kwota do zwrotu na rachunek bankowy wskazany przez podatnika	53.
w tym: Kwota do zwrotu w terminie 180 dni	54.
Kwota do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy	55.
Od kwoty z poz.52 należy odjąć kwotę z poz.53	

III. INFORMACJE DODATKOWE

56. Podatnik wykonywał w okresie rozliczeniowym czynności, o których mowa w (zaznaczyć właściwe kwadraty): ☐ 1. art.86 ust.8 pkt 1 ustawy ☐ 2. art.119 ustawy ☐ 3. art.120 ust.4 ustawy ☐ 4. art.122 ustawy ☐ 5. art.136 ustawy	
Kwota podatku naliczonego od paliw silnikowych, oleju napędowego oraz gazu, która nie podlega odliczeniu od podatku należnego zgodnie z art.88 ust.1 pkt 3 ustawy	57. 0
Kwota podatku VAT zapłaconego przy nabyciu, imporcie, najmie, dzierżawie lub leasingu pojazdów samochodowych, która nie stanowi podatku naliczonego	58. 0

IV. INFORMACJA O ZAŁĄCZNIKACH

Do niniejszej deklaracji dołączono (zaznaczyć właściwy kwadrat).

59. Wniosek o zwrot podatku ☐ 1 tak ☒ 2 nie	60. Wniosek o przyspieszenie terminu zwrotu podatku ☐ 1 tak ☐ 2 nie
---	--

V. OŚWIADCZENIE PODATNIKA LUB OSOBY REPREZENTUJĄCEJ PODATNIKA

Oświadczam, że są mi znane przepisy Kodeksu karnego skarbowego o odpowiedzialności za podanie danych niezgodnych z rzeczywistością

61. Imię Tadeusz	62. Nazwisko Moździoch	63. Podpis (i pieczęć) podatnika lub osoby DORADCA PODATKOWY Nr ewid. 04502 Tadeusz Moździoch ul. Jagiellońska 1, 42-200 Zdzieszowice Budynek PZU doradca podatkowy 363 01 40
64. Telefon kontaktowy 3638140	65. Data wypełnienia (dzień-miesiąc-rok) 25-01-2005	

VI. ADNOTACJE URZĘDU SKARBOWEGO

66. Uwagi urzędu skarbowego	
67. Identyfikator przyjmującego formularz	68. Podpis przyjmującego formularz